

**Raqamli iqtisodiyot va agrotexnologiyalar universitetida matematika fani bo'yicha
o'tkaziladigan "IQMath – 2025" olimpiadasining
NIZOMI**

1. UMUMIY QOIDALAR.

1.1. Mazkur Nizom umumiy o'rta ta'lim muassasalari, akademik litseylar va kasb-hunar maktab o'quvchilari, Maktabgacha va maktab ta'lim vazirligi qoshidagi Prezident ta'lim muassasalari agentligiga qarashli ta'lim muassasalari hamda nodavlat ta'lim tashkilotlarining barcha 10-11-sinf o'quvchilari hamda 18 dan 20 yoshgacha bo'lgan (maktabni tamomlagan va Olimpiadada ishtirok etayotgan vaqtda Oliy ta'lim muassasasi yoki tashkiloti talabasi bo'lmasligi kerak) yoshlar (keyingi o'rinlarda — Yoshlar) uchun matematika fani bo'yicha o'tkaziladigan olimpiada (keyingi o'rinlarda — Olimpiada) ni tashkil etish, o'tkazish, ishtirokchilarni saralash hamda Olimpiada g'oliblarini aniqlash tartibini belgilaydi.

1.2. Olimpiada O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 7-maydagi "Matematika sohasidagi ta'lim sifatini oshirish va ilmiy-tadqiqotlarni rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4708-sonli hamda 2024-yil 30-sentabrdagi "Iqtidorli yoshlar bilan ishlash tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-346-sonli qarorlari ijrosini ta'minlash maqsadida tashkil etiladi.

1.2. Ushbu Nizomda quyidagi asosiy tushunchalar qo'llaniladi:

olimpiada — umumta'lim fanlari bo'yicha "RAQAMLI IQTISODIYOT VA AGROTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI" MChJ (keyingi o'rinlarda – Universitet) tomonidan respublika miqyosida tizimli ravishda har yili tashkil etiladigan olimpiada;

olimpiada g'oliblari — respublika darajasida 1, 2, 3-o'rinlarni qo'lga kiritgan ishtirokchilar.

1.3. Olimpiada yagona ilmiy-uslubiy yondashuv asosida adolatlilik, ochiqlik va shaffoflik tamoyillari asosida o'tkaziladi.

1.4. Olimpiada uchun test topshiriqlari, yozma ishlarni (keyingi o'rinlarda — Nazorat materiallari) tayyorlash matematika sohasida yuqori malaka va tajribaga ega mutaxassislar tomonidan tuziladi, Olimpiadani o'tkazish bilan bog'liq tadbirlar tashkiliy guruh tomonidan muvofiqlashtiriladi.

1.5. Olimpiadaning nazorat materiallari o'quvchilarning bilim, ko'nikmalarini standart va nostandart masalalarda, amaliy topshiriqlarda qo'llay olish malakalarini va kompetensiyalarini baholashga qaratiladi.

1.6. Ishtirokchilar olimpiadada o'z xohishlariga ko'ra, ixtiyoriy ravishda qatnashadilar.

2. OLIMPIADANING ASOSIY MAQSADI VA VAZIFALARI

2.1. Olimpiadaning asosiy maqsadi – o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlari, ilmiy-tadqiqot faoliyatiga qiziqishini oshirish, iqtidorli bolalarni qo'llab-quvvatlash va ularning intellektual rivojlanishi uchun zarur shart-sharoitlar yaratishdan iborat.

2.2. Olimpiadani o'tkazish uchun qo'yilgan asosiy vazifa, ta'lim tashkilotlarining o'quvchilari orasidan matematika fani bo'yicha bilimli, mazkur fanga qiziquvchi, intiluvchan va ijodkor yoshlarni aniqlash, ularning tanqidiy-tahlil, ijodiy qobiliyatlarini ro'yobga chiqarishlariga ko'maklashish, qo'llab-quvvatlash va ularga keng imkoniyatlarni yaratishdan iborat.

3. OLIMPIADANI O'TKAZISH TARTIBI VA BAHOLASH MEZONI

3.1. Olimpiada umumiy o'rta ta'lim muassasalari, akademik litseylar va kasb-hunar maktab o'quvchilari, Maktabgacha va maktab ta'lim vazirligi qoshidagi Prezident ta'lim muassasalari agentligiga qarashli ta'lim muassasalari hamda nodavlat ta'lim tashkilotlarining barcha 10-11-sinf o'quvchilari hamda 18 dan 20 yoshgacha bo'lgan yoshlar ishtirok etishlari mumkin.

3.2. Olimpiadada ishtirok etish uchun ishtirokchilar tomonidan to'lovlar amalga oshirilmaydi.

3.3. Olimpiada quyidagi bosqichlarda o'tkaziladi:

- 1-bosqichda ishtirok etish uchun talabgorlar 2025-yil 10-fevraldan 20-mart kuniga qadar "www.iq-math.uz" saytidan ro'yxatdan o'tishlari talab etiladi;

- ushbu muddat tugagandan so'ng saytdan ro'yxatdan o'tish imkoniyati cheklanadi. Ro'yxatdan o'tishga ulgurmagan o'quvchilar test jarayonlarida ishtirok eta olmaydi;

- saytdan ro'yxatdan o'tish jarayonida kiritilgan shaxsiy ma'lumotlar (F.I.Sh, pasport (ID) yoki tug'ilganlik haqidagi guvohnoma bilan bir xil) aniq va to'liq bo'lishi shart. Aks holda ikkinchi bosqichga to'plagan ballari bo'yicha tavsiya etilgan bo'lsa-da qatnashish imkoniyatiga ega bo'lmaydi;

- birinchi bosqich 2025-yilning 21-28-mart kunlari "www.iq-math.uz" saytida onlayn shaklida o'tkaziladi;

- birinchi bosqichda ishtirokchiga 30ta savol beriladi. Savollarga javob berish uchun 60 daqiqa vaqt ajratiladi. Eng yuqori ball to'plagan 500 nafar ishtirokchi keyingi bosqichga o'tkaziladi;

- ikkinchi bosqichga tavsiya etilganlik haqida xabar 2025 yilning 4-apreligacha bo'lgan muddatda "www.iq-math.uz" foydalanuvchi shaxsiy sahifasiga va sms shaklida yuboriladi;

- **2-bosqich** 2025-yilning 12-14-aprel kunlar o'tkaziladi.

- ushbu bosqich bevosita Universitet binosida bo'lib o'tadi;

- ikkinchi bosqichga ishtirokchilar o'z shaxsini tasdiqlovchi hujjatlari bilan kelishlari talab etiladi. Hujjatsiz ishtirokchilar imtihon jarayonlariga kiritilmaydi;

- ikkinchi bosqich ishtirokchilarining kelib-ketish, yotoqxona va ovqatlanish xarajatlari o'zlari tomonidan qoplanadi.

3.4. Olimpiadani yuqori saviyada tashkil etish va o'tkazish, shuningdek Olimpiada g'oliblarini rag'batlantirish Tashkiliy qo'mita tomonidan amalga oshiriladi.

3.5. Tashkiliy qo'mita tarkibi har yili 20-yanvar (2025-yil uchun 20-fevral) sanasiga qadar tasdiqlanadi.

Tashkiliy qo'mita, qoidaga ko'ra, rais, rais o'rinbosari, kotib va boshqa a'zolardan iborat 8 kishilik tarkibda shakllantiriladi.

3.6. Olimpiada Nazorat materiallari matematika sohasida yuqori malaka va tajribaga ega mutaxassislar tomonidan tuziladi hamda Universitet maxfiyligi uchun javobgar bo'ladi.

Olimpiada natijalari Universitetning rasmiy www.udea.uz veb-sayti hamda ijtimoiy tarmoqlardagi sahifalarida e'lon qilinadi.

3.7. Olimpiadaning birinchi bosqichida 30 savol va 60 daqiqa vaqt beriladi. Natijalarini baholash: $10 \cdot 2,1 = 21$; $10 \cdot 3,1 = 31$; $10 \cdot 5,1 = 51$; Test natijalari jami 103 ballik tizimda onlayn baholanadi.

Olimpiadaning ikkinchi bosqichida 5 ta misol-masala beriladi. Ajratilgan vaqt 90 daqiqani tashkil etadi. Topshiriqlar natijalarini baholash: Har bir misol va masala uchun 20 ball. Jami 100 ballik tizimda baholanadi.

3.8. Olimpiada bosqichlarida talabgorlarning ballari teng bo'lib qolganda, qo'shimcha 3 ta savol beriladi hamda birinchi javob bergan ishtirokchi g'olib deb topiladi.

4.TASHKILIY QO'MITA

4.1. Olimpiadani tashkil etish uchun Universitet hamda O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligining Ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalari agentligi huzuridagi Fan olimpiadalari markazi xodimlaridan iborat tashkiliy qo'mita (keyingi o'rinlarda — Qo'mita) tuziladi.

4.2. Quyidagilar Qo'mitaning vazifalari hisoblanadi:

- Olimpiada o'tkaziladigan joyni belgilash va tasdiqlash;
- hakamlar hay'ati tarkibi, apellyatsiya komissiyasi a'zolari, auditoriya rahbarlari ro'yxatini shakllantirish;
- Olimpiada Nazorat materiallarining maxfiyligini, Olimpiadani mazkur Nizom talablariga muvofiq o'tkazilishini ta'minlash;
- Olimpiadaning tashkil etilishi, o'tkazilishi va natijalarini ommaviy axborot vositalarida yoritib borish.

4.3. Qo'mita tarkibiga Universitetning mas'ul xodimlari kiritilishi mumkin.

5. HAKAMLAR HAY'ATI

5.1. Olimpiadaning har bir bosqichida g'oliblarni aniqlash maqsadida Qo'mita tomonidan 5 kishidan iborat hakamlar hay'ati tarkibi tuziladi.

Hakamlar hay'ati tarkibiga Universitet xodimlari hamda Olimpiada o'tkaziladigan

fanlar bo'yicha mutaxassislar jalb qilinadi.

5.2. Hakamlar hay'ati:

- Olimpiada jarayonida beriladigan Nazorat materiallarini ekspertizadan o'tkazadi;
- Olimpiada ishtirokchilari tomonidan bajarilgan ishlarni o'rnatilgan baholash mezonlari asosida xolisona tekshiradi, baholaydi va g'oliblarni aniqlaydi;
- natijalarni Olimpiada o'tkazilgan kuni e'lon qiladi;
- o'tkazilgan Olimpiada natijalari bo'yicha qaror qabul qiladi va uni Qo'mitaga taqdim etadi.

5.3. Hakamlar hay'ati a'zolari ochiq ovoz berish yo'li bilan hay'at raisini saylaydilar.

5.4. Hakamlar hay'ati a'zolari Olimpiada g'oliblarini xolisona aniqlashda va nazorat materiallarining maxfiyligini ta'minlashda shaxsan javobgar hisoblanadi.

6. AUDITORIYA RAHBARI VA NAZORATCHILAR

6.1. Olimpiadaning ikkinchi bosqichini (oflayn) tashkil etishda Qo'mita tomonidan Universitet xodimlaridan auditoriya rahbari va nazoratchilari tayinlanadi.

6.2. Auditoriya rahbarlari:

- ishtirokchilarga Olimpiadaning tartib-qoidolari to'g'risida qisqacha tushuntiradi;
- Olimpiada boshlanishi va tugash vaqtini e'lon qiladi hamda olimpiada jarayonini nazorat qiladi;
- Olimpiada jarayonida o'rnatilgan tartib-qoidalarga amal qilmagan o'quvchilarni olimpiadadan dalolatnoma tuzib chetlashtiradi;
- ishtirokchilarning bajargan ishlarini shifrlab, tekshirish uchun hakamlar hay'atiga topshiradi;
- hakamlar hay'ati tomonidan tekshirilgan ishlarni shifr bo'yicha ro'yxatini tuzadi va tashkiliy qo'mitaga taqdim etadi.

6.3. Auditoriya nazoratchilari Olimpiada o'tkazilayotgan va o'zlari birlashtirilgan auditoriyada tartib saqlanishini ta'minlaydilar va auditoriya rahbariga qo'yilgan vazifalarni amalga oshirishda ko'maklashadilar.

6.4. Olimpiada o'tkaziladigan auditoriyalar videokuzatuv kameralari bilan jihozlanadi. Auditoriyada telefon va turli aloqa vositalaridan foydalanish taqiqlanadi. Sirkul va chizg'ichdan foydalanishga ruxsat etiladi.

Ommaviy axborot vositalari vakillariga olimpiada jarayoniga xalaqit qilmagan holda kuzatishlariga ruxsat beriladi.

6.5. Olimpiada o'tkazilayotgan jarayonda ishtirokchilarning o'zaro gaplashishi, aloqa vositalari va turli xil qo'shimcha manbalardan foydalanishi taqiqlanadi.

Bunday holatlar uchun ishtirokchi olimpiadadan chetlashtiriladi, bajargan ishlari tekshirilmaydi va baholanmaydi.

7. APELLYATSIYA KOMISSIYASI

7.1. Apellyatsiya komissiyasi hakamlar hay'ati tarkibiga kirmagan uch nafargacha tegishli fan mutaxassislaridan iborat tarkibda tuziladi.

Apellyatsiya komissiyasi tarkibiga umumta'lim maktablari, oliy ta'lim va ilmiy-tadqiqot institutlarining yuqori malakali mutaxassislari, xorijiy ekspertlar jalb qilinishi mumkin.

7.2. Apellyatsiya komissiyasi tomonidan olimpiada ishtirokchilarining arizalari olimpiada natijalari e'lon qilingan kunning o'zida qabul qilinadi.

7.3. Apellyatsiyaga olimpiadalar ishtirokchilarining faqatgina o'zlari tomonidan bajarilgan ishlarini qayta ko'rib chiqish bo'yicha natija e'lon qilingandan so'ng shu kunning o'zida arizalar qabul qilinadi.

7.4. Hakamlar hay'ati tomonidan baholangan ishtirokchining bajargan ishida baholash mezonlariga mos kelmaslik holatlari aniqlanganda apellyatsiya komissiyasi hakamlar hay'ati qarorini bekor qilish yoki ularga o'zgartirishlar kiritish huquqiga ega.

7.5. Apellyatsiya komissiyasi hakamlar hay'atiga apellyatsiya natijalari bo'yicha izoh berib, olimpiada natijalarini o'zgartirishi mumkin va bunda hakamlar hay'ati qarori qayta tasdiqlanadi.

8. OLIMPIADANI TASHKIL ETISHNI MOLIYALASHTIRISH

8.1. Olimpiadani tashkil etish bilan bog'liq xarajatlarni qoplash uchun Universitet va ko'ngilli homiyilar mablag'lari hisobidan Maxsus jamg'arma (keyingi o'rinlarda – Jamg'arma) shakllantiriladi.

9. OLIMPIADA G'OLIBLARINI TAQDIRLASH VA RAG'BATLANTIRISH

9.1. Olimpiada g'oliblari quyidagi tartibda rag'batlanadi:

- Olimpiadaning ikkinchi bosqichida g'oliblik qo'lga kiritgan 1-, 2- va 3-o'rin sohiblari ushbu nizomning 1-ilovasiga muvofiq qimmatbaho sovg'alar bilan taqdirlanadi:

- Olimpiadaning ikkinchi bosqichida eng yuqori ball to'plagan, ayni bir maktabning yuqori ko'rsatgichga ega bo'lgan 4 nafar o'quvchilari (agar ular Universitetdagi Koventri Universiteti ta'lim dasturlarida o'qish maqsadida birinchi o'quv yili uchun to'lov-shartnomasi bo'yicha to'lovning 100%ni amalga oshirgan bo'lsa) hamda ushbu maktab vakili Buyuk Britaniyaning Koventri shahrida tashkillashtiriladigan "Summer school" (Yozgi maktab) ga yo'llanmani qo'lga kiritadi.

9.2. Ikkinchi bosqichda qatnashgan barcha ishtirokchilar, Universitet talabasi bo'lganda 3 000 000 (uch million) so'mlik "UDEA stipendiyasi" bilan taqdirlanadi.

10. YAKUNLOVCHI QOIDALAR

10.1. Olimpiada o'tkaziladigan joyning sanitariya normalari, qoidalari va gigiyena normativlariga mosligi, o'quvchilar sog'ligi bilan bog'liq masalalar Universitet tibbiy xizmati tomonidan nazoratga olinadi.

10.2. Ushbu Nizom talablari buzilishida aybdor bo'lgan shaxslar qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda javobgarlikka tortiladi.

10.3. Mazkur nizom qo'llashda yuzaga keladigan nizolar qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda hal etiladi.

10.4. Zaruratga qarab ushbu nizomga Universitet Bosh direktorining buyrug'iga asosan o'zgartirishlar kiritilishi mumkin.